

Bruselj, 2. julij 2019
(OR. en)

10622/19

Medinstitucionalna zadeva:
2018/0216(COD)

AGRI 347
AGRILEG 112
AGRIFIN 41
AGRISTR 45
AGRIORG 40
CODEC 1262
CADREFIN 287

DOPIS

Pošiljatelj:	predsedstvo
Prejemnik:	Posebni odbor za kmetijstvo / Svet
Št. dok. Kom.:	9645/18 + COR 1 + ADD 1
Zadeva:	Uredba o strateških načrtih SKP – <i>priprava razprave v Svetu o okoljskih in podnebnih vidikih SKP za obdobje po letu 2020</i>

V prilogi vam v pripravo na sejo Sveta za kmetijstvo in ribištvo 15. julija 2019 pošiljamo dokument predsedstva za razpravo o navedeni temi, v katerem sta tudi dve vprašanji, s katerima želimo usmerjati razpravo ministrov in ministric.

Dokument predsedstva za razpravo o okoljskih in podnebnih vidikih SKP za obdobje po letu 2020

Svet se sooča z velikimi okoljskimi izzivi, predvsem kar zadeva podnebne spremembe, izgubo biotske raznovrstnosti in onesnaženje naravnih virov, kot so zrak, voda in zemlja.

Sektor **kmetijstva**, ki zavzema približno 40 % ozemlja EU, ima pri odzivanju na te izzive pomembno vlogo, ki je izrazitejša tudi zaradi njegove tesne soodvisnosti od okolja in podnebja. Vpliv kmetijstva na okolje in podnebje je raznolik: čeprav je kmetijstvo dejavnost, v okviru katere se med drugim proizvede za 10 % emisij toplogrednih plinov v EU, je tudi pomemben naravni ponor ogljika. Po drugi strani pa na kmetijstvo in naravne vire, od katerih je odvisno, močno vplivajo vremenski ekstremi, ki so posledica podnebnih sprememb. Na primer, kmete so v zadnjih letih resno prizadele hude suše, in to ne samo v državah, ki jih že tradicionalno pestijo tovrstne ekstremne vremenske razmere. Po napovedih naj bi tovrstni vremenski ekstremi postali vse pogostejši in hujši. Ohranjanje okolja in podnebja zato prispeva k zaščiti pridelovalskih pogojev in prihodkov kmetov.

Komisija je 1. junija 2018 predlagala reformo skupne kmetijske politike (SKP) za obdobje po letu 2020. Večkrat je pojasnila, da je dvig okoljske in podnebne ambicioznosti ena od njenih glavnih prednostnih nalog reforme SKP. V ta namen naj bi bili sedanji ukrepi za ozelenitev in shema navzkrižne skladnosti združeni v „**okrepljeno**“ **pogojenost**, kar bo predstavljalo večjo in širšo „osnovo“, ki bi jo bilo treba izpolniti za prejem plačil v okviru SKP. To bo dopolnjeno z ekoshemami, ki se financirajo iz stebra I, kmetijsko-okoljsko-podnebnimi obveznostmi in drugimi vrstami intervencij iz stebra II. Dodatni mehanizmi, ki bi prispevali k višji okoljski in podnebni ambicioznosti, bi vključevali minimalne odhodke v višini 20 % operativnih programov za sadje in zelenjavo, 30-odstotno omejitev odhodkov EKSRP za cilje, povezane z okoljem in podnebjem, ter zahtevo, da naj bi strateški načrti SKP pokazali večjo splošno ambicioznost glede okolja in podnebja v primerjavi s sedanjim obdobjem. Poleg tega bo pričakovano, da naj bi 40 % prihodnjega proračuna SKP prispevalo k podnebnim ciljem.

Na podlagi preučitve predlogov Komisije v Delovni skupini za horizontalna kmetijska vprašanja (reforma SKP) in Posebnem odboru za kmetijstvo je Svet za kmetijstvo in ribištvo 15. aprila 2019 izmenjal mnenja o predlagani novi „zeleni strukturi“. Ob tej priložnosti so številne delegacije priznale ključno vlogo SKP in kmetov pri vprašanjih, povezanih z okoljem in podnebnimi spremembami. **Številne delegacije so podprle tudi dvig okoljske in podnebne ambicioznosti SKP, pri čemer le sorazmeren proračun SKP lahko državam članicam zagotavlja enake konkurenčne pogoje in dovolj maneverskega prostora, da pravila prilagodijo svojim posebnostim in jih ohranijo čim bolj enostavne.**

Delegacije so v zvezi z „**okrepljeno pogojenostjo**“ poudarile pomen prožnih in preprostih pravil, ki bi državam članicam omogočala prilagajanje zahtev lokalnim potrebam. Mnenja delegacij, ali bi morali biti mali kmetje izvzeti iz pogojenosti ali ne, so se razlikovala. Pojavilo se je več sporazumnih stališč glede tega, da je treba zagotoviti sorazmeren sistem kontrol in kazni za male kmete. Stališča delegacij glede obveznosti ali prostovoljnosti ekoshem za države članice, pa tudi glede tega, ali je zanje treba nameniti minimalne zneske ali ne, so bila deljena. Ne glede na posebno zasnovo ekoshem pa številne delegacije še vedno skrbi, da se bo treba izogniti neporabljenim sredstvom, če bi prišlo do manjše porabe sredstev. Predlagano 30-odstotno omejitev odhodkov EKSRP za podnebne in okoljske cilje je podprla večina delegacij.

Podobni pomisleki so se pojavili na seji Sveta za kmetijstvo in ribištvo 14. maja 2019, na kateri so ministri in ministrice razpravljali o kmetijskih vidikih sporočila „Čist planet za vse“. Ministri in ministrice so podprli večjo ambicioznost prihodnje SKP v zvezi z morebitnim prispevkom k podnebnim ciljem s predlagano „okrepljeno“ pogojenostjo. Menili so, da bi morala „zelena struktura“ prihodnje SKP kmete spodbujati k uporabi praks, ki ugodno vplivajo na okolje.

Evropski svet je večkrat potrdil, da velik pomen pripisuje spodbujanju skrbi za okolje in boju proti podnebnim spremembam. Voditelji in voditeljice držav članic EU so se na zasedanju 20. in 21. junija odločili za krepitev globalnih podnebnih ukrepov v okviru uresničevanja cilja Pariškega sporazuma, med drugim s prizadevanji za zagotovitev, da se temperatura ne bi povišala za več kot 1,5 °C v primerjavi s predindustrijsko ravno. Svet in Komisijo so tudi pozvali, naj nadaljujeta delo v zvezi s pogoji, spodbudami in ustreznim okvirom, ki jih je treba uvesti, da bi zagotovili prehod na podnebno nevtralno EU v skladu s Pariškim dogovorom. V **strateškem načrtu EU za obdobje 2019–2024**, ki ga je Evropski svet sprejel 20. junija 2019, je spodbujanje trajnostnega kmetijstva ena od prednostnih nalog EU, ki bo usmerjala delo EU v naslednjih petih letih.

Glede na navedeno bodo ministri in ministrice pozvani, naj na zasedanju Sveta za kmetijstvo in ribištvo 15. julija obravnavajo naslednji **vprašnji**:

Upoštevajoč sklepe Evropskega sveta, ki je Svet in Evropsko komisijo pozval, naj nadaljujeta delo v zvezi s pogoji, spodbudami in ustreznim okvirom, ki jih je treba uvesti, da bi zagotovili prehod na podnebno nevtralno EU v skladu s Pariškim dogovorom, ter upoštevajoč potrebo po uresničitve te zaveze tudi v okviru SKP:

– Kateri elementi v predlogih Komisije za SKP za obdobje po letu 2020 so po vašem mnenju bistveni za doseganje višje okoljske in podnebne ambicioznosti?

– Ali na podlagi predlogov sprememb, ki sta jih predložila avstrijsko in romunsko predsedstvo, menite, da so potrebne kakršne koli izboljšave za doseganje višje okoljske in podnebne ambicioznosti, ob upoštevanju poenostavitve, izvedljivosti za kmete in razlik v lokalnih razmerah?
